

# KOPINT-TÁRKI

## MŰHELYTANULMÁNYOK

---

60.sz.

2026. május

### **Palócz Éva -Vida Márton**

## **A magyar gazdaság intézményi környezetének jellemzői 2026 elején**



Kopint-Tárki  
Konjunktúrakutató Intézet Zrt  
H-1024 Budapest Margit krt 47-49.  
<https://kopint-tarki.hu/>

**Sorozatszerkesztő:**  
**Palócz Éva**

SSN 2559-9399

ISBN- 978-963-7260

Készült a KOPINT-TÁRKI Konjunktúrakutató Intézet Zrt. háziyomdájában  
E kiadvány a KOPINT-TÁRKI Konjunktúrakutató Intézet Zrt.. engedélye nélkül nem sokszorosítható!

## Tartalom

Bevezető.....	4
1. Heritage Foundation .....	6
1.1. Magyarország pozíciója az összevont mutató terén.....	6
1.2. Tulajdonjogok érvényesítése .....	8
1.3. Kormányzati Integritás .....	9
1.4. Az Igazságszolgáltatás .....	10
1.5. Összegzés .....	11
2. A Világbank Worldwide Governance indikátora .....	12
2.1. Véleménynyilvánítás és elszámolhatóság .....	14
2.2. Politikai stabilitás .....	14
2.3. Kormányzati hatékonyság .....	15
2.4. A Szabályozás minősége .....	16
2.5. Jogállamiság .....	16
2.6. Korrupció kontrollja .....	17
2.7. Összegzés .....	18
3. Irodalom .....	18

## Az intézményi környezet jellemzői Magyarországon 2026 elején

2010-26 között a magyar gazdaság intézményi környezetének mutatói számottevően romlottak. Ezt két intézmény, az amerikai Heritage Foundation „Gazdasági Szabadság” és a Világbank „Worldwide Governance Indicator” rangsorai segítségével mutatjuk be. A Heritage Foundation rangsorban Magyarország az EU 27 országa között a 16-18. helyről az utolsó helyek egyikére került, szinte minden mutató terén és a Világbank is jelentős romlást mutatott ki. Márpedig az intézményi feltételek és a gazdasági fejlettség között viszonylag szoros összefüggés mutatható ki. Az intézményi környezet ugyan elsősorban hosszabb, illetve középtávon hat a gazdaság állapotára, bizonyos tényezők (jogállamiság, tulajdonjogok védelme, jogállamiság, korrupció elleni fellépés) javulása már rövid távon is kedvező hatást fejthet ki a magyar gazdaságra a következő időszakban.

### Bevezető

Az elmúlt időszakban élénk szakmai vita bontakozott ki a magyar elemzők körében arról, hogy mivel magyarázható a magyar gazdaság lefagyása az elmúlt 3 évben. 2022-25 között mindössze 0,4%-kal nőtt a gazdaság teljesítménye, azaz gyakorlatilag stagnált, amire a magyar gazdaságban eddig nem volt példa. Még az 1990-es rendszerváltás idején sem történt ilyen hosszú ideig tartó stagnálás.

Mindez úgy, hogy a magyar háztartások fogyasztása ütemesen emelkedett: a lakosság vásárolt fogyasztásának volumene 2022-25 között több mint 6%-kal emelkedett, ami a régióban az egyik legmagasabb ráta. Ugyanakkor, a **beruházások** folyamatos zuhantak: 2025 utolsó negyedévében 23%-kal volt alacsonyabb a bruttó állóeszköz-felhalmozás volumene, mint 2022 első negyedévében. Ezen belül a magánszektor beruházásainak a volumene kb. 18%-kal esett.

Amikor tehát a gazdaság lefagyásának az okát keressük, fel kell tennünk a kérdést, hogy miért nem képesek/hajlandók a magyar vállalatok beruházásokba kezdeni. A világgazdaság és a magyar export fő felvevőpiacainak gyengélkedése kétségtelenül korlátozza a beruházási hajlandóságot. A belföldi piac azonban bővül, amelyet a háztartások reáljövedelmének az emelkedése is alátámaszt. Emellett a régió más gazdaságai, amelyek ugyanúgy ki vannak téve a nemzetközi konjunktúrának és a német gazdaság keresletének, növekedést tudtak elérni, többek között a beruházások terén.

A beruházások zsugorodásának fontos tényezője volt az EU támogatási forrásokhoz való korlátozott hozzájutás, ami 2022 előtt még jelentős mértékben járult hozzá a magyarországi beruházások finanszírozásához. Eközben a régió többi országában ütemesen zajlik az EU-támogatások felhasználása.

Ugyanakkor, a reál- és finanszírozási feltételek mellett jelentős hatást gyakorol a vállalatok beruházási üzleti döntéseire a gazdaság **intézményes feltételeinek minősége**.

Az intézményi megközelítés azon a megfontoláson alapul, hogy a nemzetek társadalmi-gazdasági jóléte vagy elszegényedése, gazdasági sikere vagy bukása elsősorban az intézményi keretektől és hatalmi struktúrától függ, amit a Nobel-díjas

Acemoglu és Robinson híres könyvükben és tanulmányaikban mutattak be (Acemoglu-Robinson, 2012). Az intézményi megközelítés szerint a gazdasági teljesítményt alapvetően az intézmények határozzák meg: a tulajdonjog védelme, a szerződések betartatása, a korrupció mértéke és a kormányzati hatékonyság. Ezek az intézmények biztosítják a megfelelő ösztönzőket a beruházásra, innovációra és a gazdasági együttműködésre. Gyenge intézmények esetén még a legjobb technológiai vagy humánerőforrás-állomány sem garantál erős növekedést (North, D.C. 1990 és 2005). Azaz, a játékszabályok minősége jelentősen befolyásolja a termelési tényezők felhalmozását, allokációját és a technológiai innováció ösztönzőit.

Az intézményi feltételek elsősorban hosszabb távon befolyásolják a gazdaság teljesítményét. Tanulmányunk 14, illetve 16 év változásait vizsgálja, ekkora időtáv már alkalmas érdemi következtetések levonására az intézményi környezet változásának a hatásáról.

Az intézményi környezet minőségének a mérése kiválasztott kvalitatív indikátorok kvantifikálása útján történik. Számos olyan intézmény van, amely ilyen kvantitatív intézményi rangsorokat képez. Ebben a tanulmányban két ilyen rangsor alapján mutatjuk be a magyar intézményeknek és a kormányzás teljesítményének a pozícióját, illetve ennek a változását az EU 27 országa között a 2010-24 (26)-os időszakban.

Az ilyen felméréseken és gyakran szubjektív megítélésen, illetve minőségi mutatók mennyiségi mutatóvá alakításán alapuló értékeknek megvannak a maguk korlátai, ezért kisebb időbeli elmozdulásokat és országok közötti enyhe különbségeket fenn tartásokkal kell kezelni. A magyar pozíció azonban, mint látni fogjuk, olyan robusztus romlásra ment keresztül mindkét felmérésben, amely megalapozott következtetések levonására alkalmas. Továbbá, bár a percepción alapuló indikátorok ki vannak téve szubjektív előítéleteknek, a beruházásokat a valóságban nemcsak az intézményes minőség valós, hanem annak megítélt mértéke is befolyásolhatja.

Az **egyik** forrás az amerikai konzervatív párthoz nagyon közelálló Heritage Foundation (HF) Gazdasági Szabadság Indexe (Index of Economic Freedom) amely 1995 óta országonként méri a gazdasági szabadság helyzetét és változását, valamint összehasonlítja a gazdasági jólét alapvető mutatóival. A **másik** a Világbank Világszintű Kormányzási Indikátora (Worldwide Governance Indicator, WGI), amely 1999 óta teszi közzé a kormányzási mutatókat (WGI), amelyek a kormányzás minőségére és hatékonyságára vonatkozó, szubjektív megítélésen alapuló adatokat vizsgál.

Számos más, szűkebb mutató-körre vonatkozó felmérés és rangsor létezik, hasonló céllal, ez a tanulmány azonban erre a két rangsorra fókuszál.

A következőkben, mind a két, világméretű felmérés esetében azt fogjuk vizsgálni, hogy Magyarország hol áll Európai Unió, illetve az európai országok rangsorában, és hogyan változott a pozíciója 2010 és 2026 között.

## 1. Heritage Foundation

A Heritage Foundation Gazdasági Szabadság Indexe 12 mutatót tartalmaz, 4 csoportban, mindegyikben 3 almutatóval

- **Jogállamiság** (Rule of Law)
  - Tulajdonjogok (Property Rights)
  - Az igazságszolgáltatás hatékonysága (Judicial Effectiveness)
  - A kormány integritása (Government Integrity)
- **A kormány mérete** (Government size),
  - Adóterhek (Tax Burden)
  - Állami kiadások (Government Spending)
  - Költségvetési helyzet (Fiscal Health)
- **A szabályozás hatékonysága** (Regulatory Efficiency)
  - Üzleti szabadság (Business Freedom)
  - Munkaerőpiaci Szabadság (Labor Freedom)
  - Monetáris Szabadság (Monetary Freedom)
- **A piac nyitottsága**
  - Kereskedelmi Szabadság (Trade Freedom)
  - Beruházási Szabadság (Investment Freedom)
  - Pénzügy Szabadság (Financial Freedom)

A felmérés módszere, hogy az egyes minőségi (vagy akár mennyiségi) mutatókhoz számszerű értéket rendel. Az egyes indikátorokra vonatkozó értékek 0 és 100 között helyezkednek el (0 a legrosszabb, 100 a legjobb). A 12 indikátor azonos súllyal szerepel az Összevont mutatóban (Overall ranking). A rangsor – évente változóan – 140-145 országot tartalmaz.

Vizsgálatunkban leválogattuk az EU27 (illetve az európai országok) indikátorainak a vonatkozó számszerű értékeit (pontszámait) és ezek alapján állítottunk össze egy EU27 rangsort.

A Heritage Foundation (HF) indikátor-rendszerének egyes elemeit európai szemmel kétségtelenül kritikával lehet értékelni, mivel az egyértelműen a konzervatív amerikai értékrendet tükrözi, amely a gazdasági szabadságot mindenekfelettiként, az állami beavatkozást pedig kritikusan értékeli. Ennek a jele, hogy a Kormány mérete blokk esetében minél alacsonyabbak az adóterhek és minél kisebbek az állami kiadások egy országban, annál jobb értékelést kap. Európában ez korántsem ilyen egyértelmű, ezért ezeket a mutatókat fenntartásokkal kell kezelni. Vizsgálatunk középpontjában azonban amúgyis az első blokk, azaz a jogállamisági mutatók és azoknak a gazdasági hatásai állnak.

Ennek ellenére először érdemes röviden bemutatni Magyarország pozícióját és annak változását 2010-26 között az EU-27 rangsorában az Összevont mutató terén is.

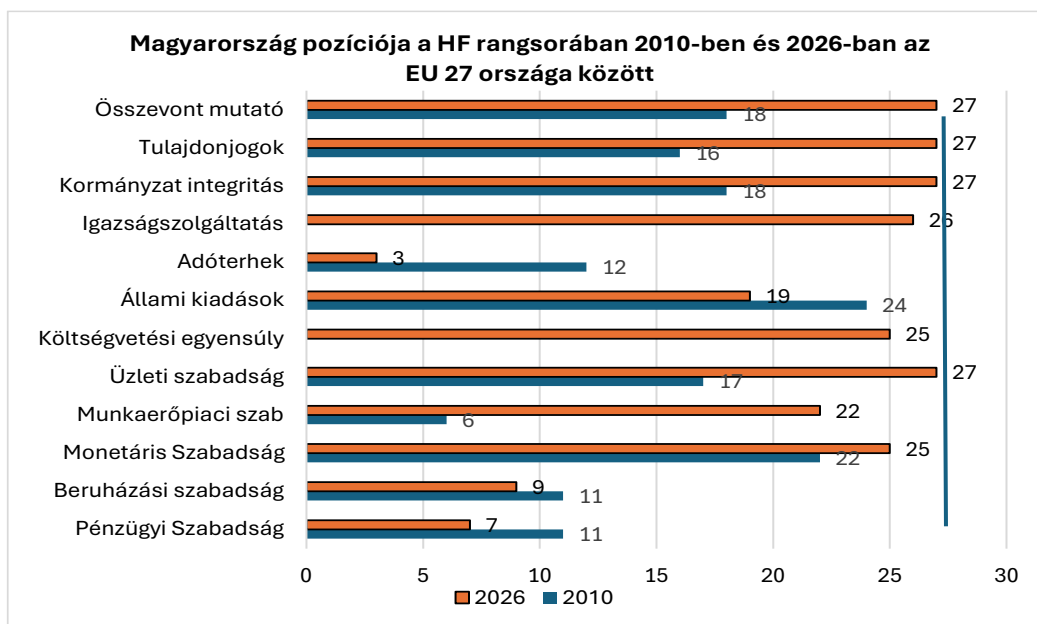
### 1.1. Magyarország pozíciója az összevont mutató terén

Mint az 1. ábra mutatja, Magyarország a HF Gazdasági Szabadság Összesített mutatójában 2010 és 2026 között az EU27-ben a 18. helyről a 27, azaz az utolsó

helyre került. Ezen belül mindössze 4 mutatóban javult a helyezése a 12-ből: az Adóterhek és az Állami kiadások, valamint a Beruházási és Pénzügyi szabadság mutatója terén. A Kormány mérete blokk harmadik eleme a Költségvetés helyzete mutató csak 2017-től szerepel az értékelésben.

A fenti 5 mutató kivételével, **a többi 7 indikátor terén a magyar pozíció jelentősen romlott** az EU27 rangsorban, 4 mutatóban pedig az utolsó helyre került.

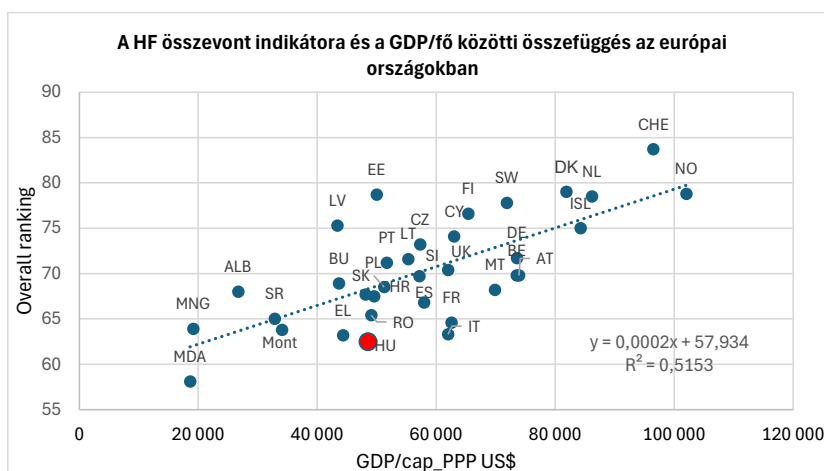
**1. ábra: Magyarország pozíciója a Heritage Foundation Gazdasági Szabadság Index rangsorában az EU27 ország között, 2010-ben és 2026-ban**



Adatok forrása: Heritage Foundation, 2026a.

A 2. ábra az egyes országoknak a HF mutatóban mért pontszámait az egy főre jutó, PPP-n mért GDP-jével hasonlítja össze.

**2. ábra: A HF Összesített Gazdasági Szabadság indikátora és a GDP/fő összefüggése az európai országokban**



Adatok forrása: Heritage Foundation, 2026a és OECD, 2026.

Megjegyzés: Az országnév-rövidítések magyarázatát a melléklet tartalmazza.

Mint a 2. ábra mutatja, viszonylag szoros összefüggés áll fenn az intézményi környezet és a gazdaság fejlettsége között. Magyarország elhelyezkedése a Gazdasági Szabadság Összevont mutatójának a pontszámában rosszabb, mint az egy főre jutó GDP-ben elfoglalt helye. 2026-ban Magyarország (62,5 pont) az Összesített rangsorban egyetlen európai országot előz meg, Moldovát (58 pont). A kelet-közép-európai országok jellemzően 63-73 pontot kaptak (az utóbbit Csehország), a balti országok pedig 73-79 pontot. Esetükben az intézményi környezete minősége meghaladja a gazdasági fejlettségük által indokoltat.

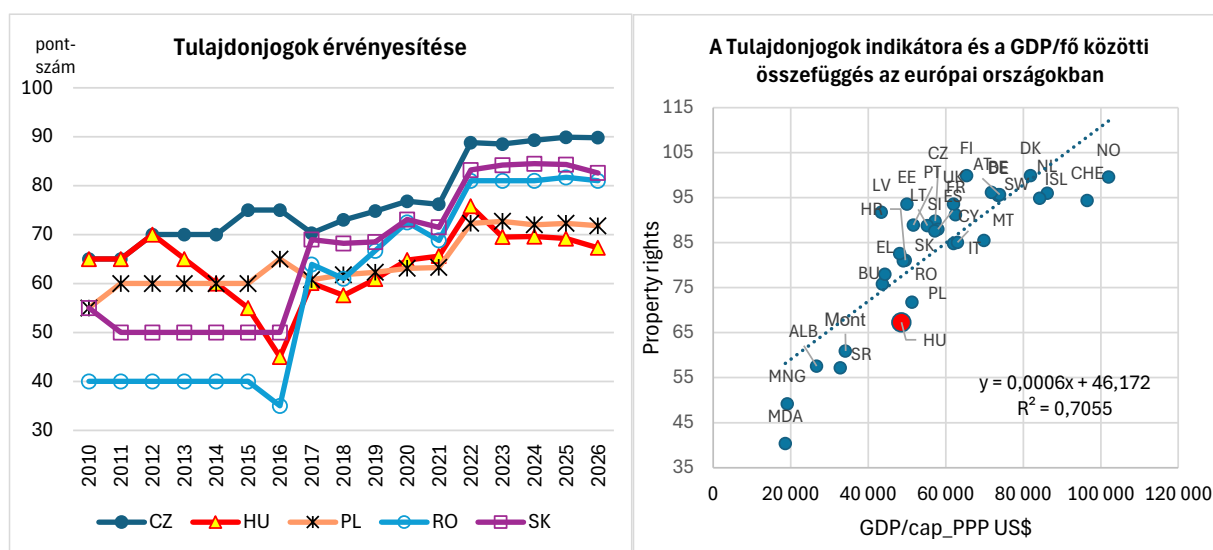
Az alábbiakban az első, azaz a **Jogállamisági** blokk három mutatójában betöltött magyar pozíciót vizsgáljuk meg a megszerzett pontszám alapján. Minél magasabb a pontszám, annál jobb helyezést ér el egy ország a rangsorban. Elsősorban a másik 3 V4 országgal és Romániával hasonlítjuk össze a magyar pozíciót.

Mint a 1. ábra mutatta, a Jogállamiság mutatóján belül a Tulajdonjogok és a Kormányzati Integritás terén Magyarország a 27., azaz utolsó helyre került az EU 27 országa között, a 2010. évi 16., illetve 18. helyről. Az Igazságszolgáltatás 2010-ben még nem szerepelt az összevont mutatóban, e téren Magyarország 2026-ban az utolsó előtti helyet foglalja el (Bulgária után).

## 1.2. Tulajdonjogok érvényesítése

A **tulajdonjogok** komponense azt méri, hogy egy ország jogi keretei milyen mértékben teszik lehetővé az egyének számára a magántulajdon megszerzését, birtoklását és használatát, valamint, hogy ezeket a jogokat milyen mértékben biztosítják a törvények és azok hatékony alkalmazása. Felmérési adatok és független értékelések kombinációjára támaszkodva számszerűsíthető mérőszámot ad arra nézve, hogy egy ország törvényei milyen mértékben védik a magántulajdonhoz fűződő jogokat, és hogy ezeket a törvényeket milyen mértékben tartják tiszteletben. Ezenkívül értékeli a magántulajdon állami kisajátításának mértékét is.

### 3. ábra: A Tulajdonjogok pontszámai



Adatok forrása: Heritage Foundation, 2026a és OECD, 2026.

A Tulajdonjogok indexének 3 fő eleme van:

- A kisajátítás kockázata;
- A szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartása; valamint
- A szerződések végrehajtásának, a tulajdonjogok érvényesítésének és a jogérvényesítésnek a minősége.

Mint a 3 ábrán látható, Magyarország úgy került az EU rangsor utolsó helyére, hogy a pontszámai 2010 és 2026 között nem romlottak, hanem éppenséggel javultak, 2 százalékponttal (65-ről 67-re). Időközben azonban a többi országban lényeges javulás történt, elsősorban a 40 ponttal induló Romániában, 80 pont fölé.

Mint a jobboldali grafikon mutatja, a tulajdonjogok érvényesítése terén az adatbázisban szereplő 44 európai ország közül csak a balkáni országok kaptak rosszabb értékelést (Albánia, Montenegró, Mongólia, Moldova és Szerbia), mint Magyarország.

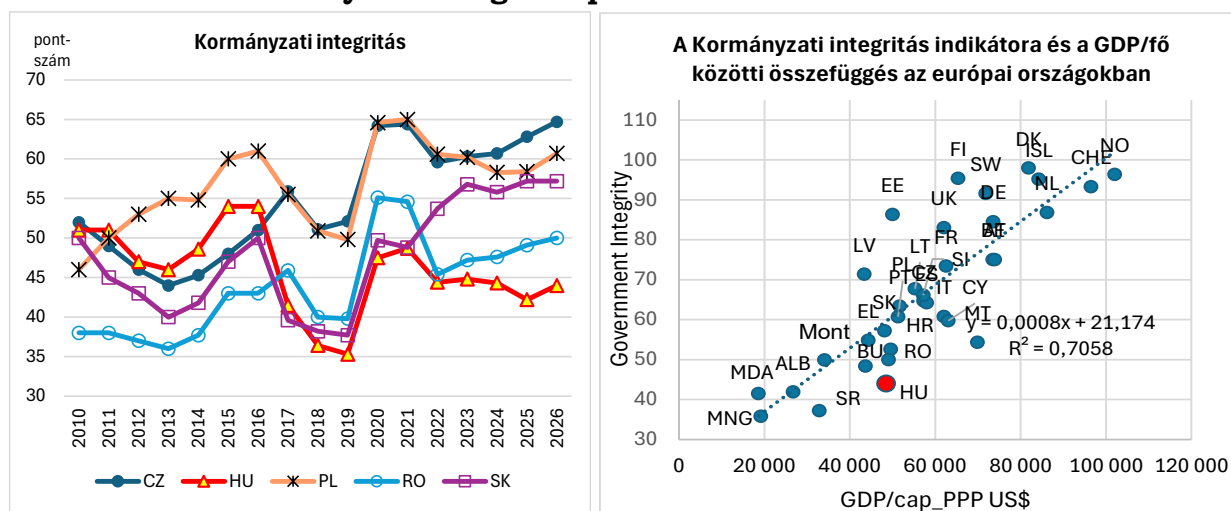
### 1.3. Kormányzati Integritás

A Kormányzati Integritás mutatója a **korrupciós** kockázatot méri azon megfontolás alapján, hogy a korrupció a gazdasági kapcsolatokba beépülő bizonytalanság és kényszer révén aláássa a gazdasági szabadságot. Elsősorban a kormányzati intézmények és a döntéshozatal rendszerszintű korrupciójára fókuszál, amely olyan gyakorlatokban nyilvánul meg, mint a megvesztegetés, a zsarolás, a nepotizmus, a klientúra, a protekcionizmus, a sikkasztás és a kenőpénz. Az ilyen gyakorlatok által okozott kormányzati integritás hiánya a gazdasági tevékenység költségeinek emelkedésével csökkenti a közbizalmat és a gazdaság erejét.

Ennek a komponensnek a pontszáma három, egyenlő súlyú tényező pontszámainak átlagából származik:

- A korrupció megítélése,
- A megvesztegetés kockázata, és
- A korrupció ellenőrzése, beleértve az állam „elfoglalását” az elit és a magánérdekek által.

#### 4. ábra: A Kormányzati Integritás pontszámai



Adatok forrása: Heritage Foundation, 2026a és OECD, 2026.

A korrupciós kockázatok helyzetét jelző magyar indikátor 2010-26 között összességében számottevően romlott (elsősorban 2020 óta), nem csak a többi országhoz viszonyítva, hanem abszolút értékét tekintve is, 50 pontról 44 pontra (baloldali grafikon). 2010-ben a 4 ország közül még az egyik legmagasabb, Csehországgal és Szlovákiával azonos pontszámmal rendelkezett, 2018-tól kezdve azonban már az utolsó helyre szorult, 2022-26 között jelentősen leszakadva. Ennél is rosszabb a helyzet európai összehasonlításban, amit a jobboldali grafikon jelez: Magyarországnál Montenegró is magasabb pontszámot kapott.

#### 1.4. Az Igazságszolgáltatás

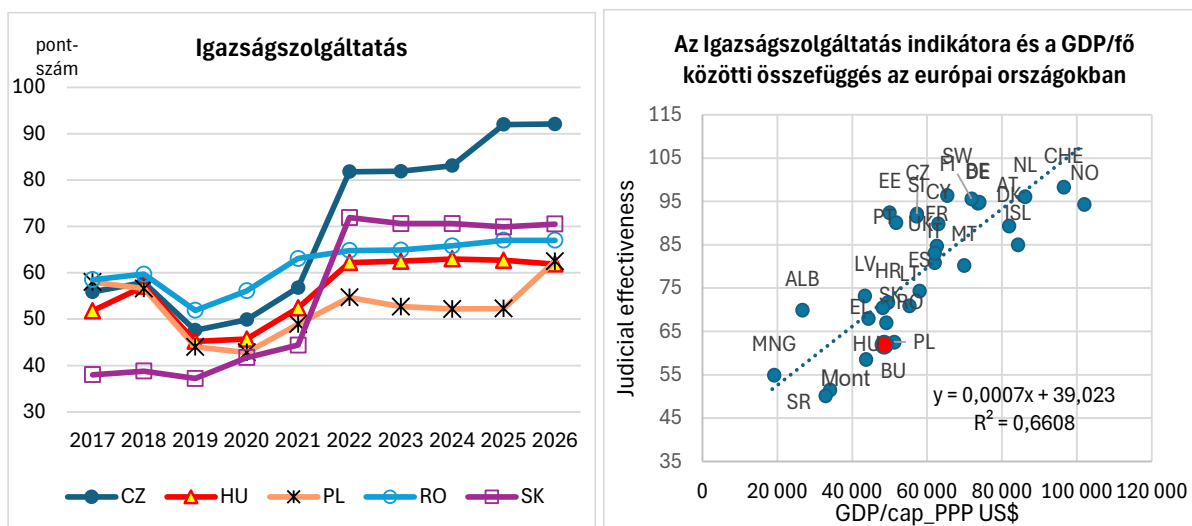
Az Igazságszolgáltatás mutatója a jogi kereteket vizsgálja abból a szempontból, hogy mennyire vannak védve a gazdasági aktorok mások – köztük a kormányok és a befolyásos magánszereplők – jogellenes cselekményeitől. Mennyire hatékony és méltányos az igazságszolgáltatási rendszer, amely biztosítja a törvények teljes körű tiszteletben tartását és a jogsértésekkel szembeni megfelelő jogi lépések megtételét.

Az Igazságszolgáltatás indikátora csak 2017-től szerepel a felmérésben.

Az igazságszolgáltatás hatékonyságának pontszáma három, egyenlő súlyú tényező pontszámainak átlagából származik:

- az igazságszolgáltatás függetlensége,
- az igazságszolgáltatási eljárás minősége, valamint
- a közszolgáltatások minőségének és a közszolgálat függetlenségének megítélése.

#### 5. ábra: Az igazságszolgáltatás pontszámai



Adatok forrása: Heritage Foundation, 2026a és OECD, 2026.

A HF értékelése szerint 2017-2026 között a magyar Igazságszolgáltatás értékelése összességében javult, 51 pontról 61 pontra, az utóbbi 2 évben azonban enyhén romlott (5. ábra). A legnagyobb javulás Szlovákiában történt a 4 ország közül, amely a 2010. évi utolsó helyről (39 pont), Csehország után a második helyre zárkozott fel (70 pontra). A szintén igazságszolgáltatási rendszeri-problémákkal küzdő Lengyel-

ország pár évig a magyarénál rosszabb helyezést kapott, 2026-ra azonban jelentős javuláson ment keresztül, így 2026-ban a magyarral azonos pontszámot kapott.

Az Igazságszolgáltatás indikátora terén Magyarország az EU27-en belül a 26. helyen állt 2006 elején, egyedül Bulgária kapott rosszabb pontszámot.

### **1.5. Összegzés**

A vizsgált 3 jogállamisági mutató terén az elmúlt 16 évben Magyarország **pontszámai** a Heritage Foundation 140 országra kiterjedő felmérésében nem romlottak egyértelműen (kivéve a Kormányzati integritás mutatót, azaz a korrupció kezelését), relatív pozíciója az EU-ban és a közép-kelet-európai országok között azonban jelentősen romlott. A jelenség magyarázata az, hogy a régió többi országai, amelyek az európai rangsorban 2010-ben viszonylag kedvezőtlen helyet foglaltak el, eredményesek voltak ezen mutatók javításában. Magyarországon azonban ezzel ellentétes folyamatok zajlottak le, ennek következtében került az ország az EU utolsó helyére a jogállamisági mutatókban.

..-.-....-.-.

## 2. A Világbank Worldwide Governance indikátora

A Világbank által 1999 óta készített Worldwide Governance Indicators (WGI) adattábla az 1996 és 2024 közötti időszakra terjed ki, több mint 200 országot fed le.

A WGI 35 más szervezet által gyűjtött primer forrást használ fel hat indikátora becsléséhez. Ezek a primer források NGO-k, nemzetközi szervezetek, illetve magáncégek által gyűjtött percepciós adatok az intézményi minőség különböző aspektusairól, amelyek háztartási felméréseken, vagy szakértői értékeléseken alapulnak (World Bank, 2025b).

A WGI ezekből a forrásokból hoz létre hat indikátort, amelyek az intézményi minőség különböző, de részben egymással átfedésben lévő aspektusait mérik. Ebből fakadóan, a Heritage Foundation mutatóival szemben, ez a hat mutató nem aggregálandó. Ezek:

- (1) véleménynyilvánítás és elszámoltathatóság (Voice and Accountability),
- (2) politikai stabilitás (Political Stability),
- (3) kormányzati hatékonyság (Government Effectiveness),
- (4) szabályozási minőség (Regulatory Quality),
- (5) jogállamiság (Rule of Law) és
- 6) a korrupció kontrollja (Control of Corruption).

A későbbiekben részletezzük az indikátorok pontosabb definícióját.

A WGI az Unobserved Components Model nevű statisztikai módszer segítségével aggregálja a primer forrásokat a végső indikátorokba. A módszer azon a feltételezésen alapul, hogy a primer indikátorok egy valós kormányzati indikátor, illetve mérési hiba függvényei. Amint parametrizáljuk ezt a két komponenst, standard statisztikai módszerekkel megbecsülhető a primer források által implikált valós kormányzati indikátor (Kaufmann és Kraay, 2024). Ezen indikátor pontbecslése a WGI által közölt adat, 0-100-as skálán (100 = legjobb).

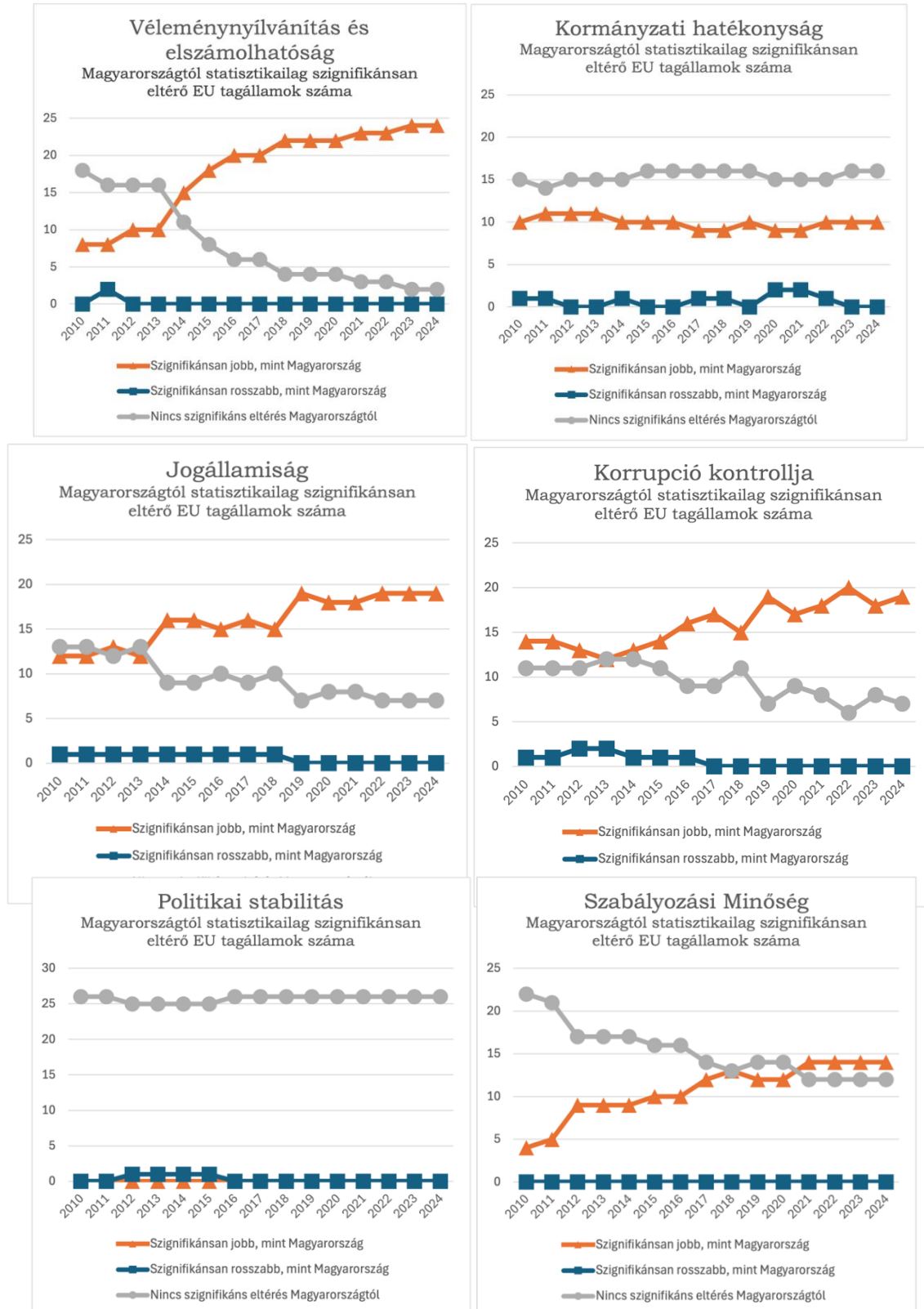
A WGI sajátossága a Heritage Foundation adataihoz képest, hogy mivel az indikátorok formális statisztikai módszerrel kerülnek becslésre, a WGI konfidencia-intervallumokat is publikál hozzájuk. Egy adott pontbecslés hibahatára annál kisebb, minél több primer forrás állt becsléséhez rendelkezésre, azonban annál nagyobb, minél nagyobb volt az e források szórása. A WGI azt javasolja, hogy csak akkor következtessünk országok vagy évek közötti változásra, ha a két pontbecslés konfidenciaintervalluma nem fedi át egymást. Ebből az következik, hogy a pontbecslésekből módszertanilag nem helyes pusztán rangsort alkotni.

Ezért annak érdekében, hogy Magyarország relatív pozícióját szemléltetni tudjuk, három csoportra osztottuk az EU-tagállamokat: azokra, amelyek statisztikailag szignifikánsan jobbak az adott indikátorban, mint Magyarország; azokra, amelyek rosszabbak; illetve azokra, amelyek nem különböztek statisztikailag szignifikánsan Magyarországtól. Az adott csoportba tartozó tagállamok számának időbeli változása Magyarország relatív pozíciójának változását szemlélteti az adott mutatóban.

Az ábrákból az látszik, hogy Magyarország relatív pozíciója 2010 és 2024 között az EU-ban a hat mutatóból **négyben romlott**: véleménynyilvánítás és elszámoltathatóság, szabályozási minőség, jogállamiság, valamint a korrupció kontrollja. **Két**

mutatóban **nem** változott érdemben: kormányzati hatékonyság és politikai stabilitás. Míg 2010-ben az előbbi négy mutatóban az EU-tagállamok nagy része nem különbözött statisztikailag szignifikánsan Magyarországtól, addig 2024-re a WGI modellje egyre több tagországot mért statisztikailag szignifikánsan jobbnak Magyarországnál.

## 6. ábra: Magyarország relatív pozíciója a hat mutató terén



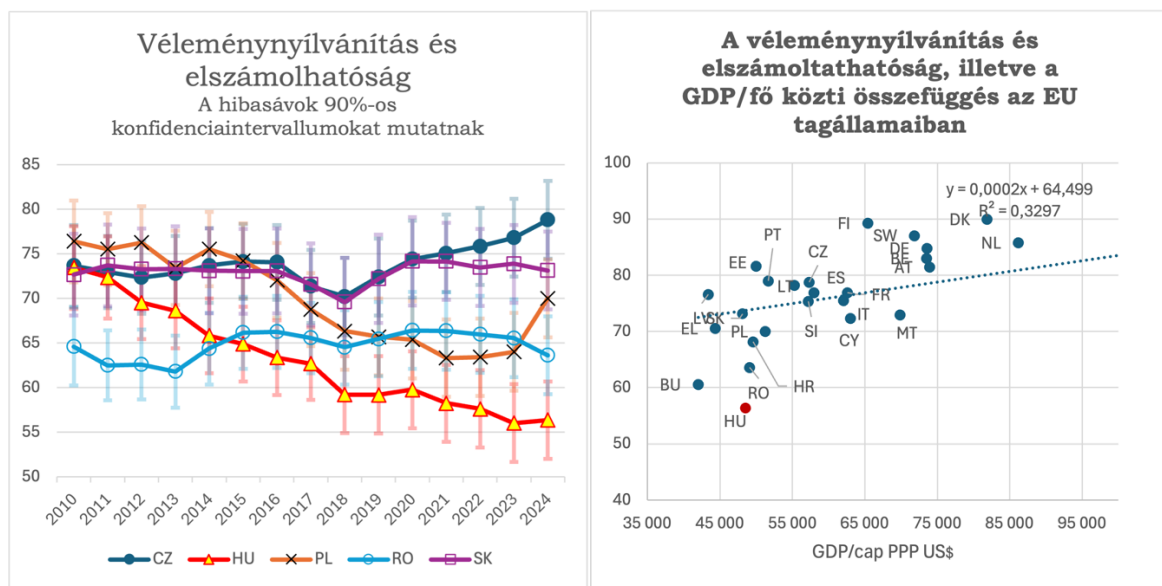
Adatok forrása: World Bank, 2025a

Az alábbiakban, a Heritage Foundation mutatóihoz hasonlóan, bemutatjuk Magyarországot és a régióbeli országok idősorait a WGI mutatói alapján, valamint az adott mutatók és a gazdasági teljesítmény közötti összefüggést.

## 2.1. Véleménynyilvánítás és elszámoltathatóság

A WGI véleménynyilvánítás és elszámoltathatóság indikátora azt méri, hogy a percepciók szerint egy adott ország állampolgárainak milyen mértékben van lehetőségük beleszólni a politikai hatalomgyakorlásba, ideértve a választások integritását és más részvételi mechanizmusokat is.

### 7. ábra: Véleménynyilvánítás és elszámoltathatóság



Adatok forrása: World Bank, 2025a és OECD, 2026.

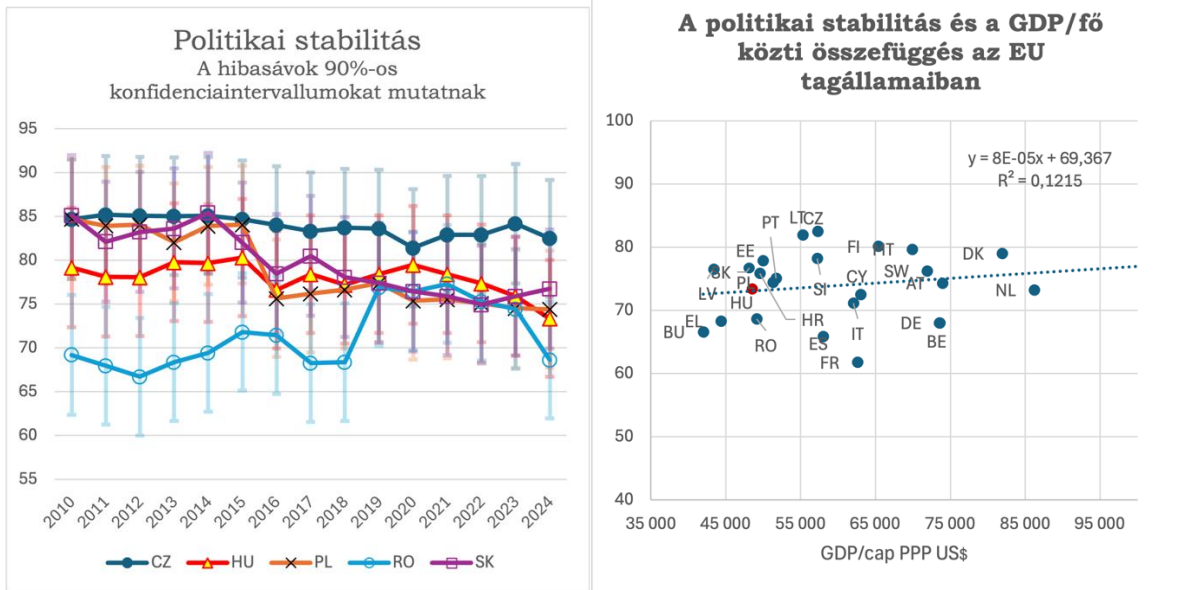
Mint a fenti ábrákból látható, Magyarország ebben a mutatóban kezdetben nagyjából hasonló pontszámot kapott, mint régiós társai, azonban a 2010-es évektől folyamatos romlás következett be. Mára Románia az egyetlen régiós ország, amely véleménynyilvánítás és elszámoltathatóság terén nem előzi meg Magyarországot statisztikailag szignifikáns mértékben. Emellett az is látható, hogy ez a mutató pozitívan korrelál a gazdasági fejlettséggel, Magyarország azonban fejlettségi szintjéhez képest is alulteljesít.

## 2.2. Politikai stabilitás

A politikai stabilitás mutató azt méri, hogy a politikai és kormányzati hatalom mennyire védett a destabilizációval szemben, illetve mekkora az esélye annak, hogy a politikai hatalomváltás erőszakos vagy alkotmányellenes eszközökkel történik.

Mint látható, ebben a mutatóban nincs statisztikailag szignifikáns különbség sem az EU-tagállamok, sem a régió országai között a 2010–2024-es időszakban, mivel a vizsgált időszakot politikai stabilitás jellemezte. Részben ebből fakadóan a pontbecslések is csak gyengén korrelálnak a GDP-vel.

## 8. ábra: Politikai stabilitás

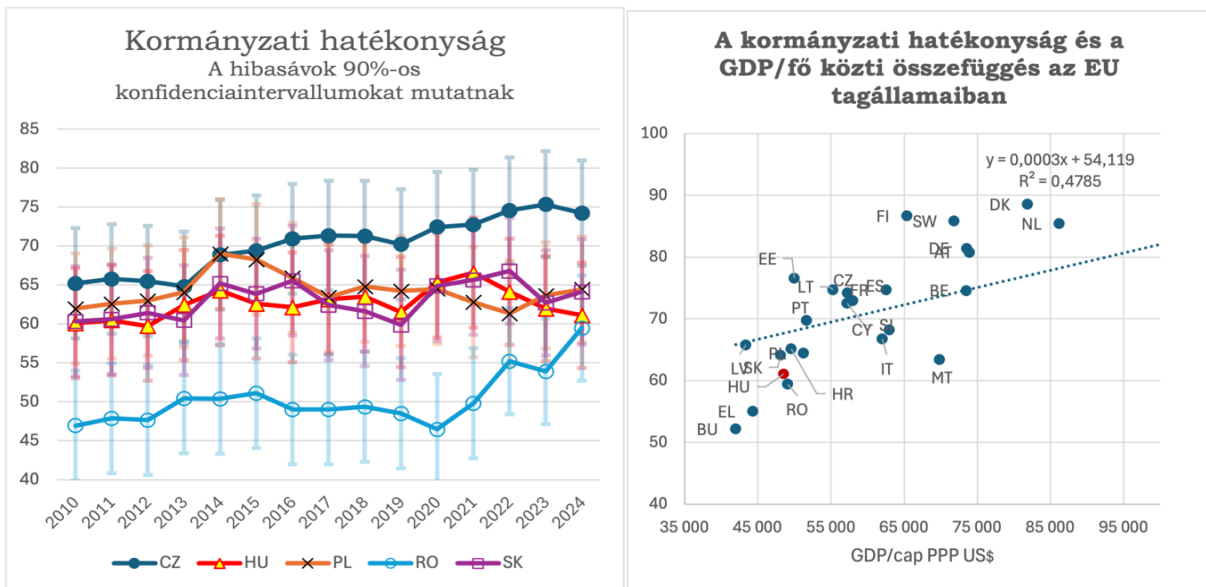


Adatok forrása: World Bank, 2025a és OECD, 2026.

### 2.3. Kormányzati hatékonyság

A kormányzati hatékonyság a közszolgáltatások minőségével, a közszolgálattal, a politika kialakításával és végrehajtásával, valamint a kormányzati döntések hitelességével kapcsolatos megítélést tükrözi.

## 9. ábra: Kormányzati hatékonyság



Adatok forrása: World Bank, 2025a és OECD, 2026.

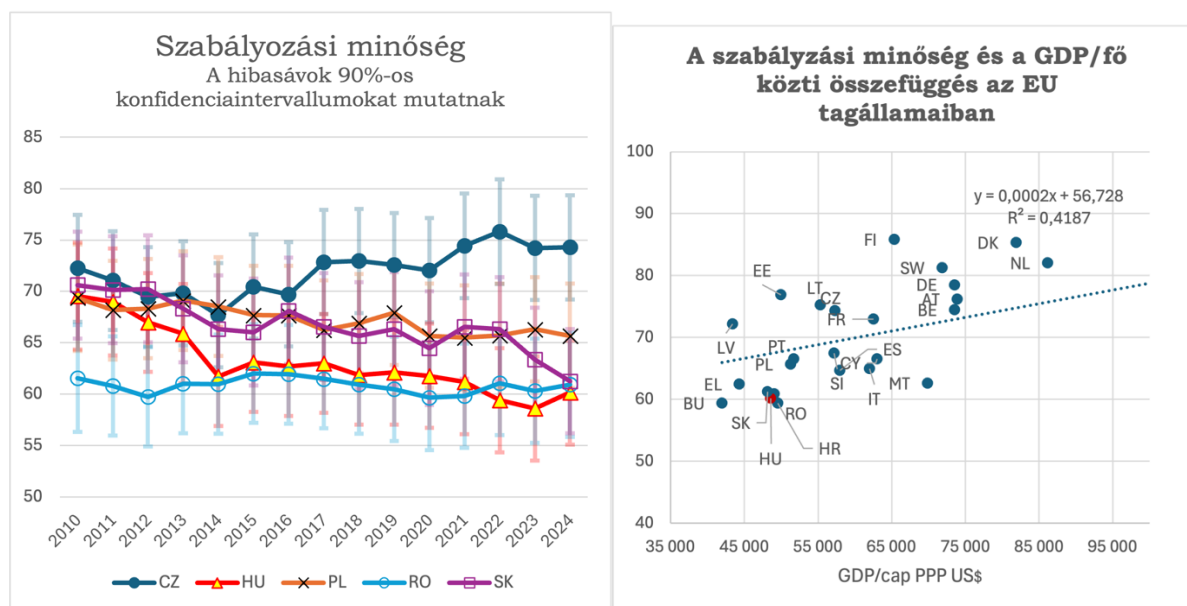
Ebben a mutatóban, a politikai stabilitáshoz hasonlóan, nem figyelhető meg statisztikailag szignifikáns változás Magyarország relatív pozíciójában a régión belül. 2024-ben Magyarország pozíciója a románnal lett azonos, a szlovák és lengyeltől nem különbözik szignifikánsan. Csehország mutatója emelkedik ki a régióban. Ez a

mutató, a politikai stabilitással ellentétben, az EU-n belül is viszonylag erős prediktora a fejlettségnek.

## 2.4. A Szabályozás minősége

A szabályozási minőség indikátora azt méri, hogy a percepciók szerint az adott kormányzat mennyire képes a magánszektor fejlődését elősegítő szabályozásokat kialakítani és végrehajtani.

10. ábra: A szabályozás minősége



Adatok forrása: World Bank, 2025a és OECD, 2026.

Bár Magyarország relatív pozíciója jelentősen romlott ebben a mutatóban, a régió országai között pusztán annyi állapítható meg, hogy Csehország 2010-hez képest statisztikailag szignifikáns mértékben megelőzte a többi országot. A 10. ábrán szereplő további négy ország sem 2010-ben, sem 2024-ben nem különbözött statisztikailag szignifikánsan Magyarországtól.

Mint látható, ez a mutató is erősen korrelál a GDP-vel. Magyarország itt is részben a trend alatt helyezkedik el: több hasonló fejlettségű ország jobb eredményt ér el ebben a mutatóban, mint Magyarország.

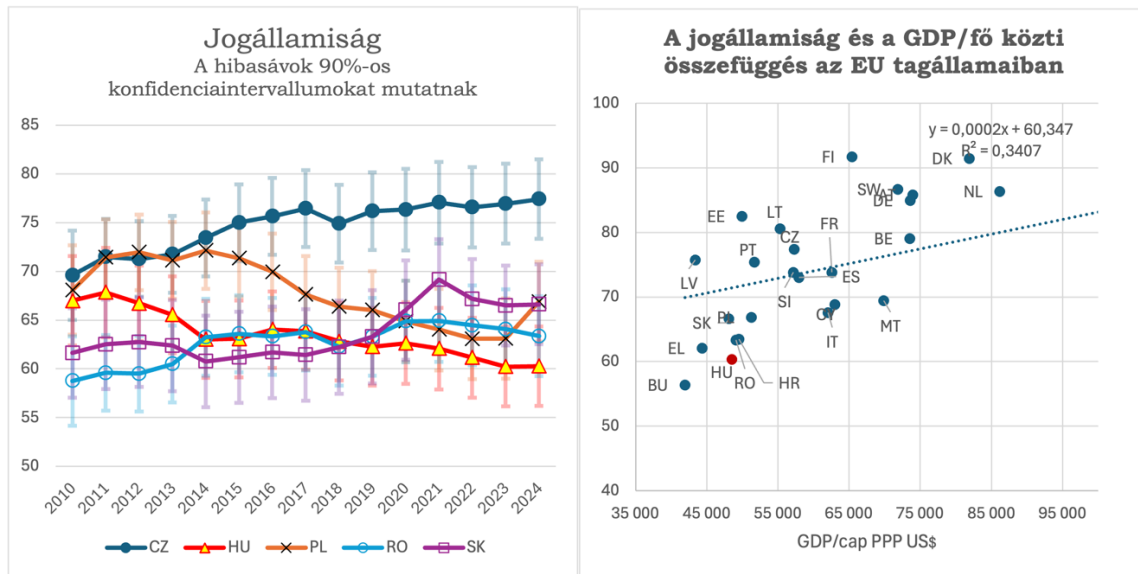
## 2.5. Jogállamiság

A jogállamiság azt méri, hogy az egyének milyen mértékben tartják tiszteletben és követik a társadalmi szabályokat, ideértve a szerződések betartatását, a tulajdonjogokat, a rendőrség és a bíróságok működését, valamint a bűncselekmények és az erőszak előfordulásának valószínűségét.

A 11. ábra azt mutatja, hogy a szabályozási minőséghez hasonlóan, a konfidenciaintervallumok figyelembevételével annyi állapítható meg, hogy a régióban Csehország megelőzte a többi országot a jogállamiság tekintetében. Magyarország pontbecslése folyamatosan romlott, a régióban 2024-re a legalacsonyabb. A jogállamiság és a GDP közötti regresszióból pedig az látszik, hogy az összefüggés itt is pozitív, Magyarország

pedig ebben a mutatóban is rosszabbul teljesít több hasonló fejlettségű EU-tagállamnál.

### 11. ábra: Jogállamiság

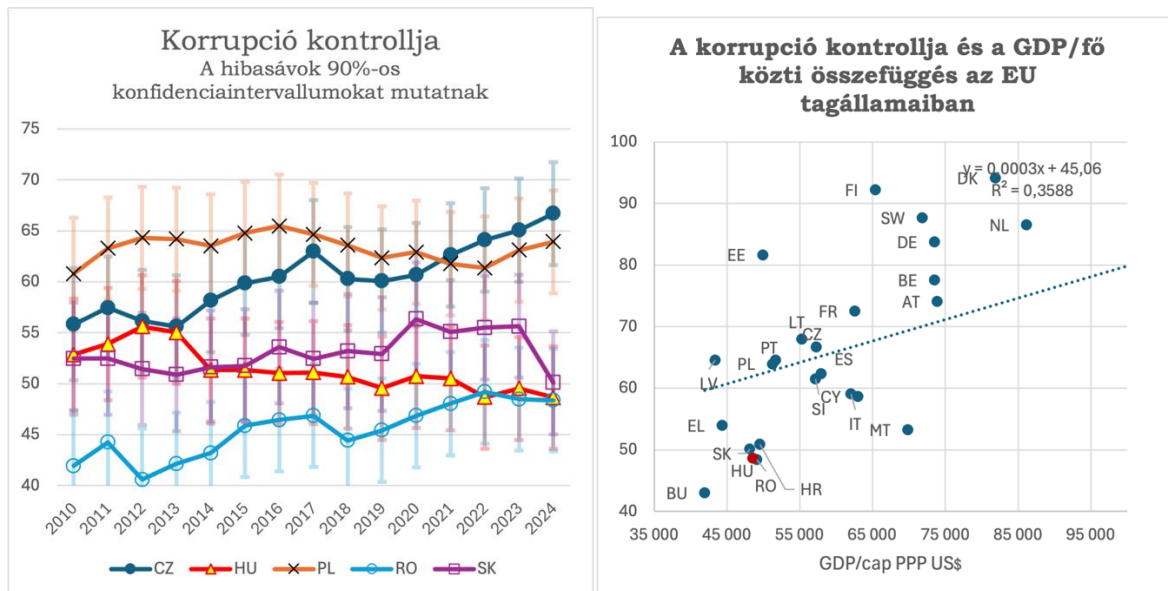


Adatok forrása: World Bank, 2025a és OECD, 2026.

### 2.6. Korrupció kontrollja

Végezetül, a korrupció kontrollja az arra vonatkozó percepciókat méri, hogy milyen mértékben állítják a közhatalmat magánérdekek szolgálatába, ideértve a kis- és nagy léptékű korrupciót, valamint az állam elitek általi foglyul ejtését.

### 12. A korrupció kontrollja



Adatok forrása: World Bank, 2025a és OECD, 2026.

A 12. ábrából megfigyelhető, hogy míg 2010-ben Csehország és Lengyelország - a két legmagasabb pontbecsléssel rendelkező régiós ország - még nem teljesített statisztikailag szignifikáns mértékben jobban Magyarországnál ebben a mutatóban,

addig 2024-re ez a különbség statisztikailag szignifikánsan is kimutathatóvá vált. Emellett, a 2010-ben lemaradást mutató Románia is felzárkózott Magyarországhoz és Szlovákiához. Végezetül e mutató esetében is **erős** a GDP-vel való korreláció, Magyarország pedig itt is a trendvonal alatt helyezkedik el.

## 2.7. Összegzés

Bár a WGI indikátorai esetében a magas regisztrált hibahatárok miatt nehezebb egyértelmű következtetéseket levonni, mint a Heritage Foundation mutatói alapján, Magyarország relatív pozíciójának romlása így is kimutatható.

Ahogy a fenti ábrák mutatják, míg 2010-ben Magyarország a legtöbb mutatóban nem tért el statisztikailag szignifikánsan a többi EU-tagállamtól, azóta a hatból négy mutatóban egyre több tagállam előzte meg. Régiós szinten az összehasonlítás nehezebb, de Magyarország relatív helyzete egyik esetben sem javult, néhány mutatóban pedig egyes régiós versenytársai megelőzték.

A politikai stabilitást leszámítva mindegyik mutató erősen korrelál a GDP-vel, ami okot adhat annak feltételezésére, hogy Magyarország relatív intézményi helyzetének romlása nem választható el a gazdaság gyengébb teljesítményétől.

## 3. Irodalom

Acemoglu, D. and Robinson, J.A. (2012) *Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity and Poverty*. New York: Crown Publishers.

Heritage Foundation (2026a) *Index of Economic Freedom*.  
<https://economicfreedom.heritage.org/>

Heritage Foundation (2026b) *Methodology of Index of Economic Freedom*. <https://economicfreedom.heritage.org/pages/about#indexMethodology>

Kaufmann, D. and Kraay, A. (2024) 'The Worldwide Governance Indicators: Methodology and 2024 Update', *World Bank Policy Research Working Paper*, No. 10952.  
<https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099005210162424110>

North, D.C. (1990) *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge: Cambridge University Press.

North, D.C. (2005) *Understanding the Process of Economic Change*. Princeton: Princeton University Press.

OECD (2026) *Annual GDP and Consumption per Capita, US \$, Current Prices, Current PPPs*. <https://www.oecd.org/en/data/datasets/purchasing-power-parities.html>

World Bank (2025a) *Worldwide Governance Indicators*.  
<https://www.worldbank.org/en/publication/worldwide-governance-indicators>

World Bank (2025b) *The Worldwide Governance Indicators: Revised Methodology for Measuring Governance Using Perception Data*.  
<https://www.worldbank.org/content/dam/sites/govindicators/doc/The%20Worldwide%20Governance%20Indicators%202025%20Methodology%20Revision.pdf>

## Melléklet

<b>BE</b>	Belgium
<b>BU</b>	Bulgária
<b>CZ</b>	Csehország
<b>DK</b>	Dánia
<b>DE</b>	Németország
<b>EE</b>	Észtország
<b>EL</b>	Görögország
<b>ES</b>	Spanyolország
<b>FR</b>	Franciaország
<b>HR</b>	Horvátország
<b>IT</b>	Olaszország
<b>CY</b>	Ciprus
<b>LT</b>	Lettország
<b>LV</b>	Litvánia
<b>HU</b>	Magyarország
<b>MT</b>	Málta
<b>NL</b>	Hollandia
<b>AT</b>	Ausztria
<b>PL</b>	Lengyelország
<b>PT</b>	Portugália
<b>RO</b>	Románia
<b>SI</b>	Szlovénia
<b>SK</b>	Szlovákia
<b>FI</b>	Finnország
<b>SW</b>	Svédország
<b>ISL</b>	Izland
<b>NO</b>	Norvégia
<b>Mont</b>	Montenegró
<b>SR</b>	Szerbia
<b>UK</b>	Egyesült Királyság
<b>ALB</b>	Albánia
<b>MDA</b>	Moldova
<b>MNG</b>	Mongólia